

kadınların sesi

ilerici kadınlar derneği yayın organıdır

NİSAN 1976
YIL : 1 SAYI : 9

DÜNYA KADINLAR GÜNÜ COŞKUYLA KUTLANDI .

1910 yılından bu yana bütün dünyada emekçi kadınların birlik, dayanışma ve mücadele günü olarak benimsenen «8 Mart Dünya Emekçi Kadınlar Günü» ilk kez Türkiye'de de. Derneğimizin düzenlediği bir kapalı salon toplantısı ile kutlandı. Salonu tıklım tıklım dolduran dinleyiciler

arasında özellikle emekçi kadınların fazlalığı dikkati çekiyordu.

Toplantının ilk konuşmasını yapan Genel Sekreterimiz, kadının ezilmişliğini ve kurtuluş mücadelesinin gelişimini kısaca anlattıktan sonra, «Faşizan baskıların günden güne arttığı, gün aşırı gencecik çocukların sokak ortasında kurşunlan-

mayı içtenlikle selamlarız!» diyerek konuşmasına son verdi:

Toplantı boyunca slaytlar marşlar, folklor gösterileri

ve ünlü sanatçılar tarafından okunan şiir, türkü ve şarkılarla zenginleştirilerek «BARIŞ» konusu işlendi.

Daha sonra Dünya Barış Konseyinin «1976 yılının özellikle Barış temasını işlendiği bir yıl olması» kararı doğrultusundaki adımlardan biri «Stockholm Çağırısı» imzaya açıldı. «Silâhsızlanma ve Kalıcı bir barışın kurulması» amacını taşıyan bu imza kampanyasına aynı gün 600 den fazla imza toplanırken, dinleyiciler daha bilinçli ve kararlı bir mücadele ruhuyla salondan ayrıldılar.

ilaç kampanyamız sona erdi

Derneğimiz, Dünya Demokratik Federasyonu'nun çağrısı üzerine, Lübnan'da emperyalistlerce kışkırtılan iç savaştan zarar gören kadın, çocuk ve erkeklere «karınca kararınca» da olsa bir yardım sağlayabilmek amacıyla bir ilaç kampanyası başlatmıştı. Emperyalist saldırıların «bugün onlara, yarın bize» yönelebileceğini çok iyi anlayan ve yeryüzünde sürekli ve kalıcı bir barış için mücadele eden emekçi kadınlarımız ve bütün ilericiler bu kampanyada uluslararası dayanışmanın en güzel bir örneğini verdiler. Yurdun her yöresinden Derneğimiz Genel Merkezine ilaç yağdı. Fabrikalarda işçiler aralarında para toplayarak bize gönderdiler. Hatta ortaokul öğrencileri bile harçlıklarından biriktirdikleri paralarla katkıda bulundular kampanyaya.

dığı bir ülkenin kadınları olarak, halen faşizmin zindanlarında işkence gören Şili kadınlarıyla, yiğit İspan yol emekçi eşleriyle, bağımsızlık ve demokrasi için savaşan Angola kadınlarıyla ve emperyalizmin her türlü saldırılarını yiğitçe göğüsleyen Filistinli kadınlarla dayanışma içinde olduğumuzu belirtir, tüm ülkelerin emekçi kadınlarının eşitlik, toplumsal ilerleme ve barış için verdikleri mücade-

BAŞYAZI

330 Emekçi Evi Nereye Gitti ?

«Hayali mobilya ihraç eden Yahya Demirel 20 Milyon lira vergi iadesini aldı» haberi, bizim devlete ödediğimiz vergilerin bir kişinin cebine girdiği haberidir.

Oysa bu para konut yapımına harcansaydı en az 200 emekçi ailesi oturulabilir, yani elektrigi, suyu, yolu olan evlere kavuşacaktı.

Yine bir Amerikan uçak şirketinin verdiği 13 milyonluk rüşveti de biz emekçiler ödedik. Zira rüşvet karşılığı satılan uçakların fiyatına rüşvet olarak verilen milyonlar da eklenmektedir. Vergi olarak ödediğimiz paralardan 13 milyon lira bir kişinin cebine girerken satın alınan uçağa ödenen para bizim cebimizden çıkmış oluyor.

O halde toplam 33 milyon lira ile yapılabilecek, beheri yüzbin liradan 330 işçi evi havaya gitti demektir; depremde yerle bir olan Lice'de sokakta kalanlar için yapılabilir ama yapılamayan konut demektir. 20 milyon ve 13 milyon gazetelere geçtiği için duyduğumuz yolsuzluklar. Bunlardan başka daha ne kadar yolsuz kazançlar var bilemediğimiz. Bildiğimiz, bilmediğimiz haksız kazançlar konut yapımına harcanmış olsaydı tüm emekçilerin konut sorunu çözümlenebilirdi. İnsanca yaşayabilmeyen ilk koşullarından olan barınma sorununa çözüm bulabilmek amacıyla:

— Kişilerin keyfine göre arttırılan kiralardan dondu-

rulması ve devlet eliyle denetlenmesi,

— Halkın büyük çoğunluğunun oturduğu, tüm sağlık koşullarından yoksun evlerin bir an önce su, elektrik, yol ve kanalizasyonlarının yapılması,

— Daha çok zenginlerin oturabilecekleri konutların yapımının sınırlandırılıp bu konutlar için fazla vergi alınması,

— Devletin özel sektöre kredi vermesi yerine ülke çapında ucuz, sağlam, depremlere dayanıklı ve sağlık koşullarına uygun konut yapımına harcanması,

— Konut yapımının ve arsa satışlarının devlet ve Sosyal Sigortalar Kurumunun üstlenip müteahhit-aracı vs.nin ortadan kaldırılması,

— Devlet tarafından yapılan konutların emekçilere aylık gelirlerinin beşte biri oranında kiraya verilmesi için, çocuklarımızın ve bizlerin sağlıklı kalabilmesi ve yetişebilmesi için çalışmalıyız. Bu isteklerimizin gerçekleşmesi ancak bizlerin çabalarıyla mümkündür. Öyleyse bizler Örgüt içinde birleşmeli, hak ve taleplerimiz için yürüyüşler yapmalıyız. Yürüyüşlerle, mitinglerle sesimizi duyurmalıyız ki bu kötü konutlarda oturmaktan, dışarıdan su taşımaktan, elektriksiz evlerden kurtulabilelim. Kurtulamıyorsak kabahatin birazı da sesini duyurmayan, yürüyüşlere, mitinglere katılmaya çekinen bizlerde galiba.

ADAPAZARLI KADIN EMEKÇİLERİN MÜCADELESİ ÇETİN KOŞULLARDA YOL ALIYOR...

Adapazarındaki üyelerimizin kendi bölgelerinde çalışmalarını sürdürüyor. Bize Statütaş iş yerinde yaptıkları bir röportajı gönderen arkadaşlarımızın bu iş yeri ile ilgili yazı ve röportajlarını yayınlıyoruz.

Statütaş, yeni yerleşen bir iş yeri PAT patates ve cips'lerini üretiyor. Deneme süresinde «Beğenmedik!» denerek sürekli olarak işçi atılıyor. Gündelik ücretler son derece düşük, hak hukuk aramaya değil, nefes aldurmaya imkan tanınmıyor. Önce Pat-Gıda Sendikası diye bir iş yeri Sendikası oluşturuyorlar. DİSK'e bağlı Lastik-İş Sendikası Şube Başkanı onlarla ilgileniyor yol gösterici ve yardımcı oluyor. Şimdi Gıda-İş Sendikası ile görüşmeleri sürdürüyor. Fakat en önemlisi, şimdiye kadar dağılık ve hesap soramaz hak arayamaz durumda iken, birlikte örgütlü olarak ne kadar çok şeyin değişebileceğini ve değiştiğini görmüş olmaları. Bir günlük bir direniş işvereni dize getirmeye yetiyor da artıyor bile. Bundan sonra öyle kolayca «beğenmedim, işten atıldım» denen yok.

— Adınız?
— AYŞE TIKIZ
— Günlük ücretiniz ne kadar?
— 53 lira
— Greve çıktığınıza dair bazı şeyler duyduk
— Hayır böyle bir şey yok. Yalnız bazı arkadaşları işten çıkardılar, onları çıkarıyorlar diye birleşelim bu çıkarılma davasına son verelim dedik. Bu yüzden bir gün işe girmedik, fabrikada oturduk. Ona grev diyorlar işte.
— Arkadaşlarınızı neden işten atıyorlardı?
— İşler durgun olduğu için. Paketleme bölümü çalışmıyor. Şu anda Pat püre ve

cips bölümü de durdu. İş durdumu bizimkileri işten atıyorlar. Depolarda iki aydır patates ayırıyoruz.

— Sendikanız var mı?
— Evet Pat-Gıda Sendikası DİSK'e bağlı.
— Sendikada kadınlar aktif mi? Yani çalışıyorlar mı? En azından Sendika toplantılarına katılıyor musunuz?
— Pek katılmıyoruz. Daha çok erkek arkadaşlar katılıyor. Onlara halimizi anlatıyoruz.

— Fakat sizin gidip, sendikada kendi sorunlarınızı kendinizin anlatması daha yararlı olmaz mı?

— Bizden derdi olan, yine gidip sendika başkanına anlatabiliyor. Ama biz çalışmaya katılsak daha iyi tabii.

— Referandum hakkında bilginiz var mı?

— Ne gibi?
— Yani işçinin istediği sendikayı seçme özgürlüğü hakkında bilginiz var mı?

— Yok.
— Sendikanızı seçerken özgür müsünüz?

— Tabii. DİSK'e bağlı ol-

masından belli.

— Şimdi bağlı olduğumuz Sendika haklarınızı alabiliyor mu, size yardımcı oluyor mu?

— Evet şimdiye kadar hiç bir hakkımız yoktu. Direnişten sonra en azından iş garantimiz oldu.

— Demek ki direniş yararlı oldu.

— Evet
— Çoğunuz herhalde evlisiniz. Çocuklarınız vardır. Onları kime bırakıyorsunuz çalışırken?

— Annem var. Beyim öldü. Mecbur kaldım çalışmaya. Çocuğa da annam bakıyor.

— Anneniz olmasaydı ne yapacaktınız?

— Başka kimsem olmadığı için mecburen çocuk yuvasına yatıracaktım.

— Fabrikada çocuklarınızı bırakabileceğiniz bir kreş olsun istemez miydiniz?

— Çok iyi olurdu.

ÇİÇEK KULAÇ

— İş yerinden aldığımız para geçimimizi sağlamaya yetiyor mu?

— Nerede yetecek. 250 lira kiraya verdikten sonra diğer

ihtiyaçlarımıza yetişecek para mı kalıyor ki?

— Çocuklarınız var mı?

— İki çocuğum var. Maddi olanaksızlık yüzünden birini çalıştırıp, ancak birini okutabiliyorum.

— Beyiniz de çalışıyor değil mi?

— Beyim öldüğünden tüm geçimimizi ben sağlıyorum.

— ADININ ACIKLANMASINDAN ÇEKİLEN BİR KADIN İŞÇİ

Buraya yazın girdim. İki çocuğum var. Biri amelivat oldu. Onun amelivatından sonra benim çıkış kağıdımı verdiler. Öbür çocukta felci zaten. İki çocukta sakat, ikisinin de tedavi olmaları gerekiyor ama işten çıkınca nasıl bakarım-diverek tedaviye de başlatamıyorum.

— Neden işten atıldınız?

— İşçi fazla olduğu için herhalde.

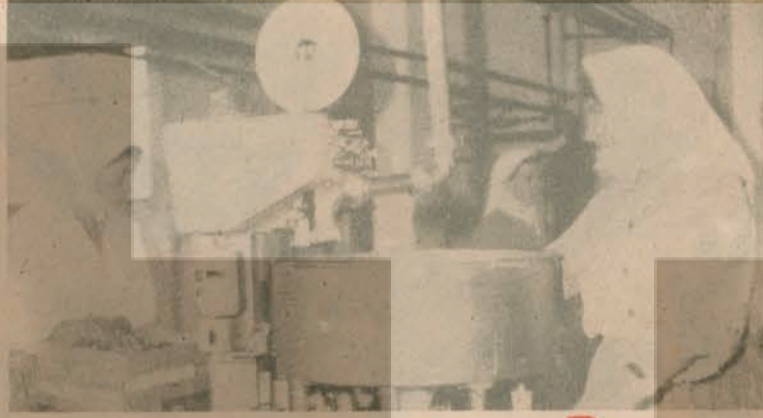
— Sendikaya bağlı mısınız?

— Bağlıyım ama sendika ne yapsın? Onlarında elinden birşey gelmiyor. 550 lira ev kirası veriyorum, şimdi çok madur durumdayız.

— Sizi baştan kadroyla almadılar mı?

— Hayır, sonra geçireceğiz kadroya dediler. Bizde girdik. 3 ay deneme yapacağız, sonra kadrolu olacaksınız dediler. 3 ay dolduğunda 4 ay geçsin dediler, sonrada bir karışıklık oldu, bizim kadromuz geldi geri gitti dediler. Ondan sonrada depolara sürdürdüler bizi. Sonra çıkış kağıdımızı verdiler, halen çalışıyoruz, çıkarken tazminat verilecek diyorlar ama onada inanamıyorum. Çok müşkül durumdayız çok çok.

— Benim hayatım zaten meşakkatle geçti. Bilmeden 16 yaşında evlendirdiler. Evlilik hayatımızda kocam ezdi, çalışma hayatımızda da işverenlerden çekiyoruz. Bunun sonu ne olacak bilemiyorum, sebebini biliyorum ama düzeltmede benim bizim gücümüz yetecek mi onu da bilmiyorum.

ZORA BAŞ EĞMEYEN KÖYLÜ KADINLAR

Diyarbakır'ın Bismil ilçesinin Harmanlı köyünde, köylülerin yıllardan beri sürüp - ektiği araziye ağa sahip çıkmak istemiştir. Yetkili mercilerce haklı görülünce, ağa, jandarma ile birlikte köylülerin üzerine saldırmıştır. Fakat yiğit köy kadınları ve çocuklar, «Bin kişinin yediğini bir kişiye yedirmeyeceğiz», «Ağalığa Son yazılı pankartlarla jandarma ve ağayı köye sokmamışlardır.

MC iktidarının şehirlerde, köylerde ülkenin her yanında tüm çalışanlar üzerindeki baskısı ve zulmü gün geçtikçe artıyor. Emekçi kitlelerin ekonomik ve demokratik istekleri anti-demokratik yollarla bastırılmak isteniyor. Varolan gerici yasalara yenilerini eklemek amacıyla tasarılar hazırlanıyor. Bu yolla halkın iş, emek, özgürlük mücadelesi sindirilmeye çalışılıyor. Ama her geçen gün daha fazla sayıda kadın

erkek ve çocuğu hakları ve istekleri için mücadeleden alakova madıklarını görüyorlar. İşte Harmanlı köylüleri, şehirlerdeki hemcinslerinden hiç de geri olmadıklarını gösteren köylü kadınlarımız, zora baş eemecek-

Köylü kadınlar ağa ile jandarmayı köye sokmadılar

lerini ispatlıyorlar. Görülüyor ki, bağımsızlık, demokrasi ve ilerleme mücadelesi bugünden yarına daha da yığınsallaşarak ve yüz yıllardır bir kenara itilen kadınları da içine çekerek geliyor, güçleniyor.

Ayşe'nin çalıştığı HASTAŞ fabrikasında grev kararı alındı.

İşveren, işçilerin çoğunluğu kadın olduğundan, grevin başarıya ulaşacağını ummuyordu RAHATTI!

Ayşe, işten atılmak korkusuyla greve katılmaktan çekiniyordu.

Doğdu Bilinmedi

Doğdu...
Suskundu anası bakamıyordu yüzlere
babası çatık.
Nene kız oldu nidelim dedi yavaşça.
meme emdimi kundak oldumu emekledimi
kimse farkına varmadı.
Yürüdüğü zaman gördüler onu.

Tarlaya gitti
çapa yaptı
odun çekti.
burnundan ter damlıyordu
dili varmı kimse bilmedidi
Everdiler onu..
Başlık parası ile sarı öküz aldılar.
O zaman bildiler ki bir kızları var idi.
Kınada ağıt yaktilar
Dilin tatlı olsun
toprağın bereketli olsun...

Bir iki üç... on bebe doğurdu
beşi öldü beşi kaldı.
Doğurdumu nemi etti kimse bilmedi,
Üç çocuğum var derdi soranlara
çocuk sayısı erkek evlat sayısı demekti
öyle gördü öyle bilirdi o
neden diye hiç düşünmemişti
düşünecek öyle çok şeyi vardı
Bebeler küçük
aş isterler üst baş isterler
bakamazlar kendilerine üstelik elleri de iş tut-
muyor.

Başlık borcu duruyor daha
aman kış bastırmasın
yem yok kuzular ölür
iyi ama ekin olmaz bu kez de.
adam diyor, borç bitmeyecek kız
sen çeksen çevirsende burayı
ben gurbetemi çıksam acep.
Çıkmak gurbete iyi mi?
İki dönüm kıraç, beş koyun
ikisi kız beş küçük bebe.
Ben nederim...?

Çıktı adam gurbete
birkaç yılda ölmez insan diye
veda etti karısına ve çocuklarına.
Ağlamadılar çocuklar babalarının arkasından
Unuttular onu bir saat sonra
Ama ana...
düşündü kocasını
düşündü borçlarını
düşündü hallarını
Geçti bir yıl.
Gerçekten ölmediler
Ama bıçak kemiğe dayandı
koca dönmedi
haber yok ...
Halbuki iş bulamamıştı
koca kentte küçüçük pek küçüçük kaldı.
Dolaştı kapı, kapı
iş yok dediler sana .
Köye dönemiyordu meteliksizdi
üstelik süzülmiş mum gibi olmuştu
Ne derdi karısına...

ÖRNEK ALACAĞIMIZ KADINLAR

77 Yaşında Ama Faşistlerin Yüreğine Hala Korku Salıyor Julia Aravelo de ROCHE

1974 Temmuzundan beri Uru-
guay'da demokrat, yurtsever ve
sosyalistler üzerinde faşist baskı-
lar giderek yoğunlaşmaktadır. Ba-
şını Cumhurbaşkanı Jose Borda-
bery'nin çektiği bu diktatörlük
zincirleme tutuklamalar, adam
kaçırmalar, vahşi işkence uygula-
maları ve ölümlerle halkın geli-
şen bağımsızlık ve özgürlük mü-
cadelesini önlemeye çalışmakta-
dır. Dünya Demokratik Kadınlar
Federasyonu Başkan Yardımcısı
77 yaşındaki Uruguaylı Julia Ara-
velo de Roche da böyle faşistçe
davranışlardan birinin kurbanı
olmuştur. Sabahın üçünde silahlı
bir gurup tarafından evi basıla-
rak tüm kişisel eşyaları alınmış,
kitaplığı yağma edilmiş ve ken-
disi de tutuklanmıştır. Bir çok
Uruguaylı kadın da aynı operas-
yonlar sonucu kaçırılmış veya
tutuklanmıştır. Özgürlükleri gas-
pedilen bu kadınlar arasında Ju-
lia Aravelo'nun kızı Selva da bu-
lunmaktadır.

Aşağıda 77 yaşında bile em-
peryalizme ve yerli işbirlikçileri-
nin yüreğine korku salan bu mi-

litan kadının örnek hayat öykü-
sünü kısaca veriyoruz.

Kuruluşundan beri Dünya De-
mokratik Kadınlar Federasyonu'nun
üyeleri ve Ekim 1975 deki 7 nci
kongrede Şeref başkan yardımcısı
seçilen ve şu anda hapiste olan
77 yaşındaki Julia Aravelo de
Roche, 1899 yılının 1 Temmu-
zunda Uruguay'ın Valleya bölge-
sinde doğdu. Yoksul bir ailenin
çocuğu olduğu için ekonomik ne-
denlerle 10 yaşında okulu terke-
dip, bir kibrit fabrikasında işçi
olarak çalışmaya başladı. Genç
yaşlarda, sendikal çalışmalara ve
politik mücadeleye katıldığı için
patronları tarafından işten atıldı.

İşçi sınıfının safalarında verdiği
zorlu mücadele yılları ona gereki-
li tecrübeyi kazandırdı. Halkı
O'nu Belediyenin halkla ilişkiler
servisinde ve parlamentoda ken-
dini temsil etmesi için bir çok kez
görevlendirdi. 50 yıldan fazla bir
zamandır, kendini emekçi halkın
mücadelesine, kadınların eşitliği,
çocukların mutluluğu, toplumsal
ilerleme, demokrasi ve barış için

savaşmaya adanmış olan Julia Ara-
velo de Roche, Uruguaylı kadınlar
hareketinin en saygı değer
önderidir. Örnek bir ev kadını,
işçi ve anne olan Julia Aravelo
tüm yaşantısını ve bencil olma-
yan azmini sosyal eşitlik, barış ve
kadınların ve çocukların hak ve
taleplerini savunma mücadelesine
adadığı için tüm dünya halkları-
nın çocuklarının ve kadınlarının
saygı, sevgi ve takdirini kazan-
mıştır.

Kübalı Kadınlar Federasyonu'nun
2. Kongresinde, onun değeri-
ni bilen ve örnek alan Kübalı
kadınlar kendisini Ana Betanco-
urt madalyası (En değerli ma-
dalyalardan biri) ile ödüllendir-
mişlerdir. Mücadelesini, beledi-
veden, parlamentodan, senatör-
lüklerden, hapisanelere kadar yıl-
madan sürdüren ve hem kendi
ülkesi kadınlarının hem de tüm
dünya kadınlarının esitlik ilerle-
me barış mücadelesinin bavrağını
yükseklerde taşıyan bu yiğit, say-
gı değer kadın önderin yasamı ve
kavgası hepimize örnek olacaktır.

Çocuklarına götürmeyi düşündüğü
horoz şekeride alamıyacaktı

Dönecekti eli boş.
Buralarda köy gibi diye düşündü,
patronlar da ağalar gibi
çalıştırıyorlar vermiyorlar.

Sonra bir gün
karanlıkta vardı evlerine
suçlu suçlu baktı karısına
bereket çocuklar uyuyorlardı
kocamanda olmuşlar.
Karısı bir şey demedi
döndüğüne sevindi içten ama belli etmedi
Koca anladı
O da sevindi döndüğüne o zaman.
Sonra karısına
döktü içini aynı zamanda mazeretti kendi
durumuna

ama gerçekti...
Büyük şehirlerde
işçiler çok

bizler köylüler gibi
işsizler de var bir onlar kadar
fukaralar...

Şerife Aydın

Bu yavrucuklar ne ana
şefkati, ne bakım, ne de iyi
beslenme tanıyorlar. Tek
bildikleri korku, azar, teh-
dit ve aldatmaca.

Arkadaşları Ayşe'ye dertlerinin, korkularının ve mücadelesinin ortak olduğunu, birlikte başarıya ulaşabileceklerini anlattılar.

Ayşe ve onun gibileri, kısa bir süre içinde kadın-erkek omuz omuza mücadelede ön safta yerlerini aldılar.

VE... Sonunda, pek rahat ve huzur içinde olan işveren toplu-sözleşme masasında işçilerin şim isteklerini kabullenmek zorunda kaldı.

grevler

Dernek üyelerimizin ziyaret ederek başarılar dilediği grevlerden, Şahsuvar, PDK, ve Yün-Teks'teki grevler hala sürüyor. Yün-Teks'li işçi arkadaşlara grev çadırlarında slayt'lı eğitim seminerlerimizden bazılarını vermeye çalıştık. Onların candan ilgi ve sevgileriyle karşılanan bu seminerlerin tamamını vermeye çalışacağız.

Dernek üyesi, Gripin, Yün-Teks ve Türk Telefon işçisi arkadaşlarımız grevdeki PDK işçilerini ziyarete birlikte gittiler. Ratel fabrikasından üye işçi arkadaşlarımız da orada idiler. Kadınlar biraraya gelecek grevleri konusunda ve diğer ortak sorunları etrafında sohbet ederek hatıra resmi de çektiler.

Şahsuvar, PDK, Türk-Telefon, Yün-Teks ve Ratel fabrikasından arkadaşlar birarada.

YENİ ŞUBELER

Geçen sayımızda kurulacağını bildirdiğimiz yeni şubelerin adreslerini ve çalışmalarını bu köşeden aktarmaya çalışacağız.

İZMİR
İlerici Kadınlar Derneği İzmir Şubesi

Şehit Fethi Bey Caddesi, Eski Esat İş Hanı No. 13 Kat: 8
Gümrük/İzmir

— Yeni kurulan İzmir Şubemiz, İzmir'deki demokratik kuruluşların faşizme karşı düzenlediği mitinge hazırladıkları pankartlarla katıldı.

— İzmir Şubemiz «Dünya Kadınlar Günü»nü 7 Mart'ta Site Sineması'nda düzenlenen bir toplantı ile kutladı. Toplantıda, 8 Mart'ın anlamını anlatan konuşmalar yapıldı. Kadın sorunu slaytlar, türküler, şiirlerle anlatıldı ve bir tiyatro gösterisi sunuldu.

Fatih Şubesi
Horhor Caddesi Tayyareci Orhan Sokak, Başak Ap. No. 7/1 Aksaray-İST. adresinde, İstanbul'daki ilk şubemiz çalışmaya başladı. Şube lokalinde ve TÖB-DER salonunda, iki slayt'lı eğitim semineri düzenleyerek çalışmalarını sürdüren şubemizin, gazetemizin de yazışma adresi olduğunu hatırlatırız.

Ankara Şubemiz yürüyüşte.

İzmir Şubemiz yürüyüşte.

ANKARA
Ankara'da İzmir Caddesi No. 38/11 Yenışehir adresinde şubemiz çalışmaya başladı. 13 Mart'ta tüm demokratik kuruluşların «Faşizmi Protesto» mitingine pankartlarıyla katıldı. 23 Mart'ta da Çağdaş Sahne'de Kadın Sorununu slayt, türküler ve şiirlerle işleyen bir toplantı düzenledi. Çok sayıda davetli ve katılanın izlediği program büyük ilgi gördü.

Dernek Merkezi'nin adresi değişti:

Aynı sokakta fakat daha geniş bir vere taşınan Dernek Merkezinde, yeni kurulacak olan Çeliktepe Subesi de çalışmalarını sürdürecektir. Yeni adres şöyle: Emniyet Mah./Taşkent Sokak No. 12/2 Çeliktepe 4. Levent - İST.

ANA ÇOCUK VE KADIN SAĞLIĞI ÜZERİNE SOHBET

KISIRLIK

Bugünkü sohbetimizde pek çok ailede problem olan kısırılık üzerinde duracağız. Artan nüfusa, zorlaşan geçim şartlarına, işsizliğe ve sosyal güvensizliğe rağmen, her evlenen çiftin idealinde çocuk sahibi olmak vardır. Çocuk sahibi olamayan ailelerde bazen karşılıklı anlayış ve sevgi sürmekte ise de çoğunlukla aile düzeninin şu veya bu biçimde bozulmasına rastlamaktayız. Bu yazımızda kısırılığın nedenleri ve tedavi yöntemleri üzerinde kısa bilgiler aktarmaya çalışacağız.

Kısırılık, gerek kadında gerekse erkekte veya ikisinde birden bulunabilir. Bedensel ve cinsel güçle hiçbir ilgisi yoktur.

Önce erkekte ki kısırılık üzerinde duralım:

Çoğunlukla, görünüşte sağlam bir bünyesi ve normal cinsel hayatı olan bir erkek, kadını suçlamakta ve muayene olmaktan kaçınmaktadır. Bu normal bünye ve cinsel olgunlukla, çocuk sahibi olabilmeye ayrı ayrı şeylerdir.

Kısaca erkekteki kısırılık sebepleri şunlardır: Erkek er bezleri aşılmalı tohum yapamamaktadır, yahut er bezleri normal çalışmakta fakat tohum iletilen yollarda bir tıkanıklık bulunmaktadır. İkinci bir neden de üretilen tohum hücrelerinin aşılmalı güce sahip olmamasıdır. Yani ya güçleri azdır veya şekilleri bozuktur. Bütün bunlar doğuştan veya geçirilmiş bir hastalıktan sonra meydana gelebilir.

Kadında kısırılık sebepleri de çeşitlidir.

Tedavi edilebilen kısırılık nedenleri şunlardır:

- Cinsel organlar yetersizdir.
- Yumurtalıklar yumurta yapmamaktadır.
- Aşılmalı yumurtayı rahim içi tutamamaktadır.

Eğer rahmi yumurtalığa bağlayan yollarda tıkanma varsa, bunun ilaçla tedavisi olmadığı gibi çocuk olma şansı da yok denecek kadar azdır. Ancak, uygun vakalarda ameliyatla tüpler açılırsa da gebe kalma şansı pek yüksek değildir. (% 10-20)

Erkeklerde olduğu gibi kadınlarda da kısırılık doğuştan veya geçirilmiş bir hastalık sonrasında meydana gelebilir.

Anlaşılabileceği gibi çocuğu olmayan bir ailede yapılacak ilk iş, önce erkeğin kendini muayene ettirmesi, eğer sağlıklı olduğu tesbit edilirse, eşinin muayene edilmesidir. Bir tarafın tedavi olma şansı olmayan bir kusuru dahi olsa, hergün ilerleyen tıp ilmi yeni bir olanak getirme şansı ile insanlığın hizmetinde olduğundan, umutsuzluğa kapılmamak gerekir. Sohbetimi bitirirken bütün ailelere sağlıklı yavrular ve mutluluklar dilerim.

Dr. Tuğrul Kolankaya
Kadın-Doğum Hastalıkları Müt.

duyuru

Gazeteye abone olmak veya bağış göndermek üzere yazışma adresimiz Zuhal Meriç Horhor Cad. Tayyareci Orhan Sok. 7/1 Aksaray - İST.

DÜNYA KADINLAR GÜNÜ DOLAYISIYLA DERNEK ÜYELERİMİZİN BASTIRDIKLARI AFİŞİMİZ ŞUBELERİMİZDE DE SATILMAKTADIR.

GİDECEĞİ YER

Hür Yayınevi
P.K. 1222 İSTANBUL

İlerici Kadınlar Derneği adına sahibi:
BERİA ONGER
★
Sorumlu Yazışmaları Müdürü:
ZUHAL MERİÇ

Yazışma adresi:
Horhor cad.
Tayyareci Orhan Sk.
No: 7/1 Aksaray-İstanbul
Fiyatı:
150 kuruş

Yıllık aboneliği:
18,— T.L.
★
Baskı:
YENİ OFSET

İlan fiyatı:
Tek sütun cm'î 5 T.L.
★
Son baskı tarihi:
31. 3. 1976

